

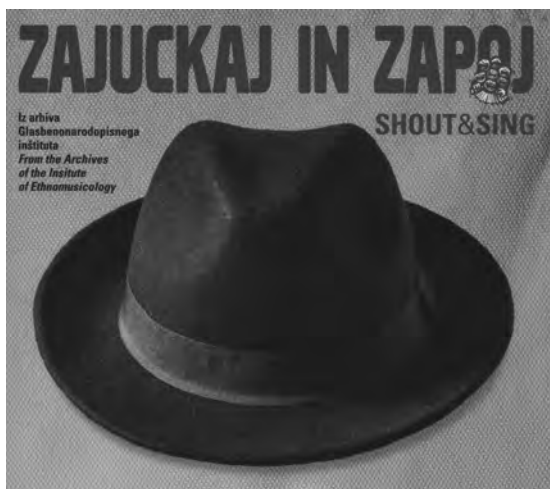
Ločnica med »avtentično« folkloro, ki je bila nekoč razumljena kot nespremenljiva forma preteklosti, in njeno spremenjeno obliko kot novo vitalno silo, ki je prejšnje rešila izumrtja, pa je zabrisana. Tudi ločevanje na preteklo in sedanjo glasbeno tradicijo, ki je dolgo izključevalo glasbene prakse sodobnega življenja ljudi ali njihovo prepletenost z drugimi glasbenimi zvrstmi (na to v zborniku opozarjata David Verbuč in Rebeka Kunej), je v večini prispevkov v zborniku preseženo. Tako lahko sklenemo, da so spremembe konstitutivni del tradicije, da torej folklor s strani njenih nosilcev nikakor ni in ne bo nikoli ujeta v meje, ki jih postavljamo kvečjemu raziskovalci sami.

Mojca Kovačič

Zajuckaj in zapoj. Ur. Mojca Kovačič. – Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2013 (Zbirka Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta; GNI CD 019).

Ob 15-letnici prireditve *Zajuckaj in zapoj* je izšla istoimenska zgoščenka s spremnimi besedili v slovenskem in angleškem jeziku, zato je tudi dodan angleški naslov *Shout & Sing*.

Glasbena prireditev poteka od leta 1998 in je organizirana enkrat (v prvih letih dvakrat) letno, nastala pa je z namenom, da se etnomuzikološko delo, katerega sestavni del je terensko raziskovanje, predstavi tudi v živi, koncertni obliki s pevci in inštrumentalisti, ki jih raziskovalci Glasbenonarodopisnega inštituta obiskujejo, snemajo ter njihove izvedbe analizirajo in postavljajo v današnji kulturni kontekst, čas in prostor. Teren na domačem dvorišču? Pravzaprav ne. To je povabilo izvajalcem, ustvarjalcem in poustvarjalcem, tem živim arhivom, ki vpeti v svoje okolje prenašajo znanje prejšnjih generacij v sedanost, da v Ljubljani prikažejo del svoje glasbene dediščine. Na predstavitvenih koncertih so odpete ali zaigrane le pesmi ali skladbe, izbrane glede na letni koncept prireditve, stroka to pokomentira in dogodek se zaključi še s kratkim, pokoncertnim druženjem. Tako se lahko ljubljansko občinstvo na kratko pogovori z glasbenimi izvajalci in se pri tem spoznava z etnomuzikološkim delom. Po predstavitvenih koncertih se je v desetletju in pol v arhivu Glasbenonarodopisnega inštituta nabralo lepo število posnetkov izvajalcev z raznih koncev Slovenije in iz zamejstva, različnih pesemskih vsebin, načinov izvajanja, primerov iz inštrumentalne tradicije, vse po izboru avtorjev, ki so v spremni knjižici navedeni in

kažejo tudi na kleno tradicijo inštitutskega raziskovanja. Na zgoščenki je izbor, trajajoč dobro uro, ki želi prikazati raznovrstnost ljudskega glasbenega izročila, a ne le v slovenskem jeziku, saj je mesto našla tudi madžarska pesem, ki je v enem od večerov, namenjenem predstavitvi glasbe in manjšin, zazvenela v ljubljanskem atriju na Novem trgu, kjer se dogajajo ti glasbeni večeri.

Petindvajset pesmi in skladb na zgoščenki je opremljenih s krajšimi dvojezičnimi besedili, ki predstavijo od vsakega nekaj: ob nekaterih je pokrajinska značilnost, ponekod je opisana šega, ki jo pesem spremlja, pa nekaj o glasbenih sestavih in njihovih vlogah, o načinu in funkciji petja v skupnosti, o ljudski ustvarjalnosti, nekaj o glasbenih strukturah, o pesemski klasifikaciji pa tudi o novih oblikah ohranjanja ljudske pesmi, npr. z odrskim nastopanjem.

Posnetki niso vsi kakovostni, nedvomno bi bili bolje ter bolj naravno in doživeto izvedeni v domačem okolju pevcev, kjer tovrstna glasba še živi svoje življenje. Pa tudi izvajalci so bolj ali manj večji odrskega nastopanja, kar se na posnetkih tudi začuti. Zgoščenska ne pove skoraj nič novega ali še neslišanega, a to niti ni bil njen namen. Je dokument, spomin na ljudske pevce in godce, ki so prišli v Ljubljano pokazat svoje znanje. Posnetki so dragoceni tudi zanje, saj so spomin na enkratnost ljubljanskih predstavitenih koncertov. Dodan je še en zapis v bogati vrsti zvočnih izdaj iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta.

Maša Marty